

Prima instanță - (Judecătoria Centru, mun. Chișinău) A. Cucerescu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

ÎNCHEIERE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, Galina Stratulat
judecători Oleg Sternioală, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Casa Ceaiului”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Casa Ceaiului” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Anavit Stil” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 și deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017,

c o n s t a t ă :

La 02 octombrie 2015, SRL „Casa Ceaiului” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Anavit Stil”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 143 656 lei și a cheltuielilor de judecată.

Motivele cererii de chemare în judecată, astfel după cum au fost expuse de reclamant, pot fi rezumate după cum urmează.

Conform facturilor fiscale nr. BV 0290496 din 12 septembrie 2012 și nr. 0290495 din 18 octombrie 2015, în adresa SRL „Anavit Stil” a fost livrată marfa - producție de publicitate în sumă totală de 193 656 lei.

În urma înțelegerii cu directorul SRL „Anavit Stil”, achitarea pentru producția livrată urma a fi achitată până 01 ianuarie 2013. Astfel, la 05 noiembrie 2012 pârâtul a achitat suma de 50 000 lei, însă ulterior careva achitări nu au mai avut loc, deși directorul firmei a asigurat, că își va onora obligațiunile integral.

La sfârșitul lunii iulie 2015, directorul SC „Anavit Stil” SRL a decedat.

În legătură cu acest fapt în privința datoriei restante s-a discutat cu reprezentanții pârâtului, însă, deși inițial au acceptat datoria, ulterior au refuzat să o achite.

Având în vedere cele menționate, la 31 iulie 2015 reclamantul a expediat în adresa SRL „Anavit Stil” somația nr. 19/4, cu aviz recomandat, însă care a fost restituită de oficiul poștal, constatându-se lipsa agentului economic pe adresa indicată.

Astfel, conform actului de verificare reciprocă din 31 iulie 2015, care de asemenea a fost expediat în adresa pârâtului, însă nu a fost semnat, datoria SRL „Anavit Stil” constituie 143 656 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 09 decembrie 2015 s-a admis integral acțiunea înaintată de SRL „Casa Ceaiului” împotriva SRL „Anavit Stil” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la SRL „Anavit Stil” în beneficiul SRL „Casa Ceaiului” datoria în sumă de 143 656 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 4 309,68 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat SRL „Anavit Stil” și s-a menținut hotărârea Judecătorei, Centru mun. Chișinău din 09 decembrie 2015.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2017 s-a admis recursul declarat de SRL „Anavit Stil” și s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, cu restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecare, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 s-a admis apelul declarat de SRL „Anavit Stil”.

S-a casat integral hotărârea Judecătorei, Centru mun. Chișinău din 09 decembrie 2015.

S-a emis o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Casa Ceaiului” împotriva SRL „Anavit Stil” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată s-a scos de pe rol.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă de adresare către pârât cu cerere privind încasarea datoriei.

În acest sens, a stabilit că întru soluționarea litigiului pe cale prealabilă, SRL „Casa Ceaiului” a expediat o somație către SRL „Anavit Stil”, însă somația respectivă a fost expediată la o altă adresă decât cea indicată în extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice anexat la materialele cauzei. Or, potrivit extrasului respectiv cu nr. 25985 din 27 octombrie 2015, adresa juridică a pârâtului SRL „Anavit Stil” este mun. Chișinău, str. Mihail Kogălniceanu, 61, iar somația a fost expediată în mod eronat la o adresă greșită, și anume, mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlam, 69, ap. 17.

Respectiv, procedura extrajudiciară de somare a pârâtului de a executa obligația, nu a avut loc.

Astfel, reieșind din prevederile art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a conchis că scoaterea cererii de pe rol este efectul procesual remediabil care se produce dacă instanța constată unul din temeiurile prevăzute limitativ de lege, în speță, în cazul nerespectării ordinii prealabile de soluționare a litigiului.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017 s-a admis cererea SRL „Anavit Stil” de emitere a unei decizii suplimentare.

S-a dispus întoarcerea executării pe documentul executoriu nr. 2c-996/2005, cu restituirea din contul SRL „Casa Ceaiului” în beneficiul SRL „Anavit Stil” a sumei de 143 656 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 4 309,68 lei, încasate în temeiul hotărârii Judecătorei, Centru mun. Chișinău din 09 decembrie 2015, precum și a cheltuielilor de executare în mărime de 12 666,28 lei.

La 30 august 2017 SRL „Casa Ceaiului” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia, invocând că este ilegală arbitrară și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, afirmă recurentul că scoaterea cererii de pe rol după examinarea litigiului în fond, din motivul că nu a fost respectată procedura prealabilă de soluționare a litigiului, este o încălcare gravă a dreptului său de acces la justiție.

Cu atât mai mult, că pârâtul la nici o etapă a examinării cauzei nu a solicitat scoaterea cererii de pe rol, deși a participat la toate ședințele de judecată.

Relevă recurentul că concluzia instanței de apel este greșită deoarece a respectat procedura extrajudiciară, expediind prin scrisoare recomandată somația la adresa firmei pârâtului, care era indicată în facturile fiscale și la care, după cum s-a dovedit în repetate rânduri, SRL „Anavit Stil” are atribuție directă.

Astfel, consideră că faptul nerecepționării somației de către debitor nu poate fi calificat ca nerespectare a procedurii extrajudiciare.

Din aceste considerente, recurentul invocă că o asemenea apreciere constituie o încălcare gravă a Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

La 06 noiembrie 2017 SRL „Casa Ceaiului” a înaintat recurs și împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, solicitând casarea acesteia, cu menținerea hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 09 decembrie 2015.

În motivarea cererii de recurs a invocat că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, deoarece a pronunțat decizia suplimentară în lipsa intimatului, cărui nu i-a fost comunicată cererea de emiteră a unei decizii suplimentare.

Consideră că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 250 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, care nu este aplicabil la caz, deoarece norma indicată prevede emiteră unei hotărâri suplimentare în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra unei pretenții formulate de părți.

Prin referința din 06 noiembrie 2017 intimatul a indicat că recursul declarat nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și nu cuprinde argumente ce se referă la ilegalitatea deciziei instanței de apel, iar prin urmare este neîntemeiat, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 11 iulie 2017 (f.d. 223), iar la materialele dosarului nu este anexată dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent, recursul înaintat la 30 august 2017 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Casa Ceaiului” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Casa Ceaiului”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari